

Oxit phản úng với Axit

Gồm 3 công thức pứ cần nhớ:

- Oxit pứ với Axit loại 1:
   (HCl, H₂SO₄ loãng,)
- Oxit pứ với Axit loại 2:
   (HNO₃, H₂SO₄ đặc)
- Oxit pứ với Axit loại 3:
   (HCl , HI)

Công thức 1: (kỳ trước) Oxit pứ với Axit loại 1

Oxit KL + Axit logi 1 -> Muối + H₂O (HCI, H2SO4 loang,...)

(Pứ Trao đối)

❖Công thức 1: (Hôm nay) Oxit pứ với Axit loại 2

Oxit KL + Axit logi 2 -> Muỗi + H2O+ Sp khử (HNO3, H2SO4 đặc)

(pứ oxi hoá khử)

√ <u>Điểu kiện:</u> Oxit KL thoả: KL: đa hoá trị

Hoá trị KL trong oxit: Không cao nhất

✓ Muối : phải viết công thức ứng với hoá trị của KL cao nhất

```
* Cần nhớ:
```

Hoá trị cao nhất

```
Oxit(KL) + Axit logi 2-Muối + H2O+ SP khử
       (HNO3, H2SO4 đặc)
```

(pứ oxi hoá khử)

■ KL: Đa hoá trị

Hoá trị KL: Thấp

Gợi Ý: Khi giải đề thi:

- >KL đa hoá trị thường gặp: Fe, Cu, Cr, . . .
- > Sản phẩm khử có thể là:
  - NO₂↑: Màu vàng nâu.
  - NO1: Khí không màu (dễ hoá nấu trong không khí, do: $NO + \frac{1}{2}O_2 = NO_2$) - $N_2O^{\uparrow}$, $N_2^{\uparrow}$: Đều là khí không màu

  - NH4NO3: Là muối tan, xác định nhờ pư $(NH_4NO_3+NaOH=NH_3^+ + H_2O+NaNO_3)$ (mùi khai)

```
Hoá trị cao nhất
   * Cần nhớ: (Công thức 2)
  Oxit (KL) + Axit loại 2 -> (Muối) + H2O+ SP khử
             (HNO<sub>3</sub>, H<sub>2</sub>SO<sub>4</sub> đặc)
                                    ( pứ oxi hoá khử)
   • KL: Đa hoá trị
• Hoá trị KL: Thấp
• Các ví dụ:
☐ Ví dụ 1: Viết các pứ
                                           Dễ thấy
```

a.FeO + HNO₃ (đặc) $\rightarrow$ FeO, Fe₃O₄ thoả cả 2 ĐK b.Fe₂O₃ + HNO₃ (đặc) $\rightarrow$ •Pư a, c: HNO₃ là A.loại 2 •Pứ b,e: HNO₃ là A.loại 1 c.Fe₃O₄+ HNO₃ (đặc) $\rightarrow$ (Do Fe₂O₃, Al₂O₃: Không dặc) $\rightarrow$ Thoả cả 2 ĐK của oxit) e.Al₂O₃ + HNO₃ (đặc) $\rightarrow$ Muốt

Công thức 2

Muối + H₂O

(Tức xảy ra theo công thức 1)

* Cần nhớ: (Công thức 2)

Hoá trị cao nhất

Hoá trị cao nhất

Đề

Oxit (KL) + Axit loại 2 -> (Muối) + H2O+ SP khử (HNO₃, H₂SO₄ đặc)

(pứ oxi hoá khử)

- KL: Đa hoá trị Hoá trị KL : Thấp

☐ Giải các pứ ở Ví dụ 1:

a (FeO) + HNO₃ (đặc) Công thức 2, Fe(NO₃)₃+ NO₂ + H₂O
(A. loại 2) (Sp khử)

- -Fe: II, III (tức đa hoá trị)
- -Fe trong FeO có hoá trị:ll (tức có hoá trị thấp)

Hoá trị cao nhất * Cần nhớ: (Công thức 2) Oxit (KL) + Axit loại 2 -> (Muối) + H2O+ SP khử (HNO₃, H₂SO₄ đặc) (pứ oxi hoá khử) •ĐK: • KL: Đa hoá trị (*) • Hoá trị KL : Thấp Giải các pứ ở Ví dụ 1: Hoá trị cao nhất a. FeO + HNO_{3 d} $\rightarrow$ Fe(NO₃)₃+NO₂+ H₂O Tương tự (Sp khử) Nếu đề không gợi ý FeO Fe₃O₄ Sản Phẩm khử thì: - HNO₃ d: Sinh NO₂ Thoả ĐK (*) - HNO3 &: Sinh NO

 $\underline{Can thay}$: các pứ của FeO, Fe_3O_4 , (Fe_xO_y) với HNO_3 , tạo sản phẩm giống nhau!

```
Hoá trị cao nhất
    * Cần nhớ: (Công thức 2)
   Oxit (KL) + Axit loại 2 -> (Muối) + H2O+ SP khử
                (HNO<sub>3</sub>, H<sub>2</sub>SO<sub>4</sub> đặc)
                                               ( pứ oxi hoá khử)
         •ĐK: • KL: Đa hoá trị
           (*) • Hoá tri KI • Thấn
☐ Tóm lại: b. Fe_2O_3 + HNO_3(dặc) \rightarrow
  a. FeO + HNO<sub>3 d</sub> \rightarrow Fe(NO<sub>3</sub>)<sub>3</sub>+NO<sub>2</sub>+ H<sub>2</sub>O
  c. Fe<sub>3</sub>O<sub>4</sub>+ HNO<sub>3</sub> \rightarrow Fe(NO<sub>3</sub>)<sub>3</sub>+NO<sub>2</sub>+ H<sub>2</sub>O
  d. Fe_xO_y + HNO_3 \rightarrow Fe(NO_3)_3 + NO_2 + H_2O
  b. (Fe_2O_3)+ HNO<sub>3</sub>(đặc) Công thức (Fe_1O_3)+ H<sub>2</sub>O
                (A. loai 1)
```

Fe₂O₃
Oxit KL 1 hoá trị
Không Thoả ĐK (*)

Oxit KL + Axit loại $1 \rightarrow$ Muối + H_2O (HCl, H_2SO_4 loãng,...)

(Pứ Trao đối : Hoá trị không đối)

```
Hoá trị cao nhất
    * Cần nhớ: (Công thức 2)
   Oxit (KL) + Axit loại 2 \rightarrow (Muối) + H_2O+ S.p khử
                   (HNO_3, H_2SO_4 \, d\ddot{a}c)
                                                           ( pứ oxi hoá khử)
          •ĐK: • KL: Đa hoá trị
☐ Tóm lại: • Hoá trị KL : Thấp
                                                                e.Al_2O_3 + HNO_3 \rightarrow
  a. FeO + HNO<sub>3 d</sub> \rightarrow Fe(NO<sub>3</sub>)<sub>3</sub>+NO<sub>2</sub>+ H<sub>2</sub>O
c. Fe<sub>3</sub>O <sub>4</sub>+ HNO<sub>3 d</sub> \rightarrow Fe(NO<sub>3</sub>)<sub>3</sub>+NO<sub>2</sub>+ H<sub>2</sub>O
  d. Fe_xO_y + HNO_3 \xrightarrow{d} Fe(NO_3)_3 + NO_2 + H_2O
b. Fe_2O_3 + HNO_3 \xrightarrow{d} Fe(NO_3)_3 + H_2O
  e.(Al<sub>2</sub>O<sub>3</sub>)+ HNO<sub>3</sub>(đặc) Công thức 1
(A. loại 1)
                                                               Al(NO_3)_3 + H_2O
                                              Oxit KL + Axit loai 1 -> Muối + H<sub>2</sub>O
     Oxit KL 1 hoá trị
                                                           (HCl, H<sub>2</sub>SO<sub>4</sub> loãng,...)
      Không Thoả ĐK (*)
                                                   (Pứ Trao đổi: Hoá trị không đổi)
```

Hoá trị cao nhất * Cần nhớ: (Công thức 2) Oxit (KL) + Axit loại 2 -> (Muối) + H2O+ SP khử Fe(NO₃)₃ $(HNO_3, H_2SO_4 \, d\ddot{a}c)$ NO₂ •<u>ĐK:</u> • KL: Đa hoá trị (pứ oxi hoá khử) H,0 Tóm lại: • Hoá trị KL : Thấp loại 2 a,c,d. FeO; Fe₃O₄; Fe_xO_v + HNO₃ d b. Fe₂O₃+ HNO₃ $\rightarrow$ Fe(NO₃)₃+ H₂O e. $Al_2O_3 + HNO_3 \rightarrow Al(NO_3)_3 + H_2O$ + HNO₃(đặc) Công thức,1) Cu(NO₃)₂+ H₂O (A. loai 1) Oxit KL + Axit loai 1→ Muối + H₂O Oxit KL 1 hoá trị (HCI, H2SO4 loang,...) Không Thoả ĐK (*) (Pứ Trao đổi: Hoá trị không đổi)